

Előfizetési díj:

Egészévre 4 ft., Félévre
2 ft., Negyedévre 1 ft.

Hirdetmények:

3 hasábos petitors egyszer
9 kr., többszöri hirdetésnél
7 kr. Bélyegdíj 30 kr.

Nyitlter petitorsa 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap

szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmertetlen leveleket
csak ismert kezektől fo-
gadunk el.

Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“ és a „Zalaegerszegi ügyvédi kamara“ hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

Muraköz visszacsatolása.

A nemzet legdrágább kincse: saját nyelve. Ha van nemzet, mely e kincsre féltékeny volt, mely a multban gyökerező hagyományos szokásokhoz híven nyelvéhez mindenkor leghűségesebben érzellemmel ragaszkodott: úgy e nemzet kétségkívül a magyar.

Egy tutó pillantás a történelem lapján ez állításunkat fényesen igazolja.

Ezredév viharos korszaka alatt nem egy eset merült fel, midőn jól felfogott érdekeiért, saját létének fentartásáért sikra kellett szállania.

De volt-e elkeseredettebb a harc, más részt folyt-e nagyobb lelkesedéssel a küzdelem, mint midőn a nemzet azon áramlat ellen harcolt, mely édes hazai nyelvétől akarta megfosztani?

Egy emberként állt összeforrvá, készen az élet-halál túsára, tudván, hogy a nyelv a nemzet élető igéje, s ha ez ige ajkunkon elhal, elnévelésével a halál előestéje közelg!

E drága kincsünk megőrzésére kölcsönösen közre kell működnünk. Sajnos ugyanis, hogy hazánkban sok oly polgára van még ma is, kik előtt nyelvünk ismeretlen.

Jól tudjuk, hogy a honszeretet nem a szavakban, hanem a tettekben rejlik s lehet valaki a legjobb hazafi, bár más nyelven dicséri Istent: mégis erkölcsi kötelességünk oda hatni, hogy ily polgárok nyelvünket megtanulják.

Muraköz lakosságának egy jelentékeny része, legfőképp pedig a köznép nyelvünket még nem bírja, vagy csak töredékesen beszéli.

Úgy a kormány, mint a társadalom mindent elkövetnek a magyarosítás érdekében. A kormány állami iskolák felállításával, melyek Muraközben a magyarság őrtüzeit szolgálnak; a társadalom jutalmak kifizetésével a magyar nyelv tanításában legszebb sikert felmutató tanítóknak, valamint a magyar nyelv elsajátításában leginkább kitűnt muraközi tanulóknak megjutalmazása céljából.

Elismerés illeti Muraköznek, legfőképpen pedig Csáktornya és Perlak városának intelli-

gentiáját, mely e hazafias munkából bőven kiveszi részét s minden alkalmat megragad a hazafias érzés ébresztésére, a magyar nyelvnek terjesztése ügyében.

A teljes siker elérésénél azonban zsbabaszólag hat azon viszás körülmény, hogy Muraköznek majd tisztán kath. vallásu, hatvanezeret meghaladó lakossága egyházilag a zágrábi érsekséghez tartozik.

Oda kell tehát törekednünk, hogy e régtől fogva fennálló sérelmünk megszüntetésével Muraköz a magyar egyházhoz visszacsatoltassék s hogy így a magyar nemzetiséghez hű, hazafias papsággal rendelkezék, amely papság nemcsak a honszeretet tüzet lobbantáná lángra a nép kebelében, hanem egyttal munkásságát oda is irányítaná, hogy a nép hazafias érzelmének magyar nyelven is képes legyen kifejezést adni.

Jól tudjuk mi, hogy nem egy muraközi papunk van, kik a magyarosításnak buzgó apostolai s munkálkodásuknak eléggé nem dicsérhető sikerét szemmel is láthatjuk: könnyű azonban bárkinek is belátnia, hogy mit most egyesek, — mint a zágrábi érsekség papjai — megtesznek tisztán hazafiságból s annak biztos tudatában, hogy magyar hazafiságuk Zágrában az intéző körök szemében száka és ebbeli hazafias tettük esetleges előléptetésük rovására történik: addig, ha Muraköz a magyar egyházhoz csatoltatik, úgy a magyar hazafiság terjesztése tulajdonképp papi állásukból kifolyó kötelességük lesz.

Érezték ezt vármegyénk intéző körei s azért majd két évtizeddel ezelőtt erős mozgalom indult meg Muraköznek a zágrábi érsekségtől való elcsatolása tárgyában.

E mozgalmat annak idején siker koronázta, amennyiben Felséges királyunk az elcsatolásba legfelsőbb beleegyezését adni kegyeskedett.

Most, a zágrábi bitoros érsek elhunytával, szeretett főispánunk megragadta az alkalmat a megye rég táplált óhajának megvalósítása érdekében s f. hó 16-ára e tárgyban rendkívüli megyei gyűlést hívott egybe.

A közgyűlés lefolyását más helyen olvashatja lapunk közönsége. Itt csak azt említjük fel örvendetes tényül, hogy a közgyűlés látogatottsága, legfőképp pedig a muraközi bizottsági tagok tömeges részvéte, az indítványnak egyhangúlag, a legnagyobb lelkesedéssel mellett történt elfogadása a legfényesebb bizonyítéka annak, hogy az elcsatolás közóhaja vármegyénknek, közóhaja az elcsatolás által közvetlenül érdeklött muraközi lakosságának.

Hiszszük, hogy a vármegye egyetemének kérvényét illetékes helyen siker koronázza s Muraköznek egyházilag a zágrábi érsekségtől való kikebelezése a közel jövőben ténynyé válik s ezzel Zalavármegye a leghathatósabb eszközzel fog rendelkezni egyik legszebb és legnemesebb munkájának: Muraköz magyarosításának keresztülvitelén!

Megyei rendkívüli közgyűlés.

Zalavármegye törvényhatósága *Seostüs Benó* főispán Oméltóságának elnöklété alatt f. hó 16-án rendkívüli ülést tartott, melynek tulajdonképpeni tárgyát Muraköznek a zágrábi érseki egyházmegyétől a szombathelyi püspöki egyházmegyéhez ó csász. és apost. kir. Felségenek 1875. évi november 24-én kelt legfelsőbb elhatározásával elvileg jóváhagyott elcsatolása tárgyában a m. kir. kormányhoz intézendő felirat képezte.

Tekintve a szóban forgó ügynek főképp nemzeti szempontból egész Zalavármegyére kiható rendkívüli fontosságát: a vármegye bizottsági tagjai nagy számmal jelentek meg e közgyűlésen. Különösen szokatlan nagy számmal voltak képviselve Muraköz törvényhatósági bizottsági tagjai.

Elnöklő főispán Oméltósága a közgyűlést követő, többször zajos éljenzéssel kísért lelkes beszéddel nyitotta meg:

Tekintetes Közgyűlés!

Üdvözlöm az igen tisztelt bizottsági Urakat s örömmel fejezem ki elismerésemet ily számos szives részvételük felett, ennek indokát szokott ügybuzgóságukon kívül legyen szabad ez alkalommal különösen is a tárgyalandó fontos ügy hazai nagy közérdeklének tulajdonítanom.

A rendkívüli közgyűlés tüzetes tárgyához térve, mindenekelőtt a hazafiság benső kegyeletével kell felidéz-nem oly idők emlékeit, midőn a jelennek törvényes előde — a régi alkotmányos Zalavármegye, ezen, vármegyénk egyik alkot- és kiegészítő részét, Muraköz szigetét derék lakosságának horvát anyanyelve mellett is szívesen és lelke-

„Zalamegye“ tárcája.

A szabadságról.

Írta s a zala-egerszegi iparos ifjak önképző és betegsegélyező egyesülete által f. évi március 15-én rendezett Petőfi ünnepélyen felolvasta: Dr. Czinder István.

A szabadság fogalma azon nehéz kérdések közé tartozik, melyek felett philosophusok és politikusok a legregibb időtől kezdve a legújabb időkig folyton oskódtak, vitatkoztak anélkül, hogy maig egyetértelmű megállapodásra jutottak volna.

Ily körülmények között méltán vakmerőségnek tűnik fel vállalkozásom, hogy én a szabadság nehéz kérdéséről felolvasást tartok, holott hivatásomra sem politikus, sem philosophus nem vagyok.

Kiment azonban a jótékony cél, melynek szolgálataira állók, és különösen az a körülmény, hogy a rendelkezésemre álló különben is csak nagyon rövid időre, nem értekezésre, hanem csak egy kis elmefuttatásra leszek bátor t. hallgatóm becses türelmét igénybe venni.

Az iparos ifjuság mai napon, március 15-én azon nagy napnak, az 1848. évi március 15-ikének dicső emlékét ünnepli, melyen a magyar alkotmányos szabadság első hajnala hasadt fel, és meghozta a magyar nemzetnek a sajtószabadságot, mely az általános szabadság egyik legkiválóbb elemét és egyttal legbiztosabb örét is képezi.

Az említett dicső-emlékü napon bizonyult azon közmondásnak igazsága, hogy „a nép szava, Isten szava.“

Az 1847. évi november 7-én megnyitott a magyar országgyűlés Pozsonyban. A pártok véleményei

mindjárt kezdőben élesen állottak egymással szemben. A haladó párt és ennek szabadelvű vezére Kossuth Lajos a bajok megszüntetésére gyökeres változtatásokat: a népképviselői alkotmányt, független felelős magyar miniszteriumot és a többek között a sajtószabadságot sürgette.

De bár Kossuth lánglelkének egész hatalmával, ékesszólásával egész hatályával küzdött pártjának élen reformjavaslata mellett, a Metternich-kormány politikája és a kormánypártiak hajthatatlansága és szívóssága erős akadályokat gördített a reformtörekvével; mely akadályok csak akkor szüntek meg, midőn Párisban és utóbb Bécsben is kitört a forradalom. Csak ekkor sikerült keresztülvinni, hogy Kossuthnak a reformokat magában foglaló felirati javaslata az országgyűlés mindkét háza által elfogadtassék és annak Ofelsége V. Ferdinánd király elé terjesztése elhatározassék.

Mig Pozsonyban a dolgok menete ily csiga-lábon haladt előre, Pesten rohamosan fejlődtek az események.

A pesti ifjuság lelkesebbjei, kiknek vezérei között első helyen kell Petőfi Sándort és Jókai Mórt említenünk, u. n. reformlakomákat, reformgyűléseket tartottak, s az ezeken folytatott tanácskozmányokban az óhajtott reformoknak 12 pontját, és ezek legeszejtül a censura eltörlését, a sajtószabadság megadását állapították meg és elhatározták, hogy az ifjuságnak ezen 12 pontban foglalt reformjavaslata a pozsonyi országgyűlés ellenzéke elé terjesztessék.

Ekkor, március 14-én este érkezett hire Pestre a bécsi forradalmi mozgalmaknak, ami a dolog menetének a pesti ifjuság körében egészen új és határozottabb irányt adott.

A következő nap, március 15-én, a fővárosi ifjuság kora reggel tanácskozásra gyűlt össze, s midőn a 12 pontu proklamatiót egyhangulag és lelkesedéssel ismét elfogadta, gyűlésezése szokott helyiségéből, a

Fillinger-kávéházból az egyetemre vonult; itt az egyetemi ifjuságot a szent ügy érdekében csatlakozásra szólította föl, s miután az összes egyetemi ifjuság hozzá csatlakozott, ezekkel együtt a semináriumi térre ment, ahol már mintegy 5000 főre menő nép várakozott reá.

Itt is, mint mindenütt, ahol az ifjuság megállapodott, Jókai Mór lelkesítő szavak kíséretében felolvasá a 12 pontot; azután pedig Petőfi Sándor, a nép dalnoka, lépett föl és elszavalá lángoló lelkének egész hevélvel azt a szívet és velőt megragadó szép nemzeti dalát:

Talpra magyar, hí a haza!
Itt az idő, most, vagy soha!
Rabok legyünk, vagy szabadok?
Ez a kérdés választatok!
A magyarok Istenére
Eskü-zünk,
Eskü-zünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk
stb stb.

És a lángszavakra fellelkessült tömeg a 12 pontot egyhangulag elfogadva, fölemelt ujjakkal, dörögve ismétlé az esküt és egyttal azt is elhatározá, hogy a proklamatio első pontja, mely a sajtószabadságról szól, azonnal teljesedésbe is vitessék.

E célból egy bizottságot küldött a helytartótanács-hoz, amely készséggel engedett a nép igazságos kívánatának és megadta a sajtószabadságot, — megadta, még mielőtt azt a pozsonyi országgyűlés küldöttsege, mely az országgyűlés által kívánt reformokat magában foglaló feliratot Ofelsége, a király elé viendő volt, Ofelségénél kieszközölte volna.

Igy lón a nép szava, Isten szava, s az 1848. évi március 15-ike a magyar nemzetnek, a magyar szabadságnak örökké emlékezetes napja.

E napnak nagyszerű eredménye lelkesítő Vörösmarty Mihályt, koszorús költő ket is a szabad sajtóról írt ama szép költeményére:

ben eltántoríthatlanul megővni, megőrizni és megtartani tudta a hazának, a magyar nemzetnek, olyképp, hogy még akkor is, a midőn váltásos viszonyok folytán a magyar alkotmány feljuggasztott, az ide tartozásnak hű érzete a lakosság szívéből kiszakítható nem volt és így alkotmányunk visszaállítását önként követte Muraköznek is visszakapcsolása, törvényes visszakapcsolása területileg, politikailag, de egyházi kapcsolatában a zágrábi érsekség fennhatósága alatt meghagyott.

Azonban hazánk viszonyait illetőleg a sors keze a mult és jelen közé rendkívüli változást helyezett, melynek nagy horderejű kihatása hazánk jövője érdekében állította előtérbe annak multhatlan szükségességét, hogy országunk állami létének biztosítása, kulturai és erkölcsi fejlesztésének sikeres eszközölhetése az előbbinél szilárdabb biztosítékokra fektetessék s főleg áll ez Muraközre nézve, hol mint Magyarország területén — a zágrábi érsekségnek egyházi fennhatósága a haza érdekében össze nem egyeztethető s épen ez tette elkerülhetlenül szükségessé Muraköznek a hazai egyházhoz való csatolását. E véghől első sorban Zalavármegye közönségét illette meg a kellő lépések megtétele és nem is késett megének közönsége 1872. évi november hó 4-én tartott közgyűléséből feltérjeszteni kérvényét az országgyűléshez és a nagymélt. vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz, mely kérvényének elintézésül a vallás- és közoktatásügyi miniszterium leiratával értesített megének közönsége, hogy ő császári és apostoli királyi Felsége 1875. évi november hó 24-én kelt legfelsőbb elhatározásával Muraköznek a zágrábi érseki megyéből való kikébelezését és a szombathelyi püspöki megyébe bekebelezését elegendő támogatással azaz kiküldeni méltóztatott, hogy e célba vett ki- és átkebelezés alkalmából szükséges intézkedések részletei kölcsönös értekezés útján megállapítván, az eredményről legfelsőbb végleges elhatározás céljára jelenlévő tejjén. Ezen legfelsőbb királyi elhatározásra meggyűléssel építé és építhető megének közönsége azon biztos reményét, hogy Muraköznek a hazai egyházhoz kérelmezett csatolása óhajtott valószínűsítend. Ez azonban — sajnos — mindaddig nem történt meg s minthogy ennek egyik okát a megindított tárgyalások alkalmával a zágrábi érsek részéről támogatást ellenezés képezte, úgy hisszük, hogy most, midőn a zágrábi érseki szék üresedésbe jött, egyszerűsödött elérkezett legfőbb ideje annak, hogy a királyi legfelsőbb elhatározásnak tényleg fogantatás szerességét és Muraköz a hazai egyházhoz bekebelezését. Erre irányul a jelen rendkívüli közgyűlés egybeállításának célja és amidőn azt ezennel megnyitani szerencsém van, tisztelettel felkérem a közgyűlést, hogy az általam előadottak értelmében Muraköznek a zágrábi érseki megyéből való kikébelezése és a szombathelyi püspöki megyébe leendő bekebelezése iránt a m. kir. miniszterelnök, valamint a vallás- és közoktatásügyi miniszter urhoz felirat intézését elhatározni sziveskedjék!

A viharos éljenzéssel fogadott beszéd után Hajós Mihály bizottsági tag általános helyeslés között következőleg szólalt fel:

Méltóságos Főispán Ur!

Mélyen tisztelt Közgyűlés!

Mióta a vármegyék — bár esonkított végtagokkal — ismét visszaállítottak; mióta azon boldog képzelődésben élünk, hogy a megyék nemcsak numerálnak, hanem ponderálnak is: alig hiszem, hogy érdekesebb s következményeit tekintve fontosabb tárgy került volna elhatározás végett valamely közgyűlés elé annál, mely miatt a mai rendkívüli közgyűlés főispán Oméltósága által összehívattat.

Nem az készít engem a felszólalásra, hogy Muraköznek a szombathelyi püspöki megyéhez leendő csatolása érdekében a mélyen tisztelt közgyűléshez felkésztő szavakat intézzek; mert ez szerintem Zalavármegye közérzete ellen való merénylet lenne, hanem az, hogy nyílt kifejezést adjak, különösen a megye határán túl levőkkel szemben azon meggyőződésnek, miképp elér-

kezettnek tartom az időt arra, hogy Muraköznek a zágrábi érsekségtől leendő és már ő felsége, a király által 1875. évi november 24-én kelt legfelsőbb elhatározásával elvileg jóváhagyott elcsatolása megvalósuljon.

Közjogunk alapján ugyan ennél többet követelhetnénk. Követelhetnők nevezetesen, hogy a zágrábi érsekség megszüntetessék és valamennyi horvát püspökség az esztergomi primás fennhatósága alá visszahelyeztessék; mert 1852-ig, amikor a zágrábi érsekség creálva lett, a magyar nemzet halott volt s nem emelhetette fel tiltakozó szavát ama jogtalanság ellen. Azonban mélyen tisztelt közgyűlés! hazánk és vármegyénk nagy fia Deák Ferenc találta fel azt a történelmi nevezetességű művet, melylyel évtizedek előtt a multat lefedtük s mert én emlékének tisztelője vagyok, azt fellebbenteni nem akarom, hanem megelégszem azzal, hogy felirat intéztessék a m. kir. kormányhoz, hogy Muraköz egyháziilag is az anya országhoz csatolassék!

A lelkes éljenzés lecsillapultával Szabó Imre bizottsági tag, volt országgyűlési képviselő, szólalt fel, beszédében részletesen előadván az ép tárgyaláson levő ügynek a történetét. Felemlíté, hogy már 1818-ban az ügy nevezett sérelmek, gravamenek közt szerepelt ez a zala-apáti apátság, azonban az akkor bekövetkezett szabadságharc miatt tárgyalásra nem kerülhetett, valamint nem 1861-ben. Az 1865/8-iki országgyűlésnek volt fenntartva e részben a tevékenység, midőn a vármegye az országgyűlési képviselőket megkereste. Az ügynek akkori előadója az országgyűlésen Hertelendy Kálmán képviselő volt. Azonban a kérdés tanulmányozása közt mult el az országgyűlés. Szóba került újból az 1869/71-iki országgyűlésen. Tolnay Károly, akkori kesztügyi követ hozta elő a zala-apáti apátság ügyét és sikerült is azt függetleníteni. Szóba, mint akkori képviselő, hozta elő a muraközi ügyet; melegen szólaltak fel ugyanez érdemben Csertán Károly alispán, néhai Bessenyei Ernő, mint akkori megyei képviselők, azonban ismét eredménytelenül, míg a megye újból petíciót nyújtott sikertelenül; mert ő felsége 1875. évi november 24-én kelt legfelsőbb elhatározásával az elcsatolást elvileg jóváhagyta s a miniszter ennek alapján Simor János bírnok herceg primás, mint kormánybiztos elnöklötte alatt a tárgyalást elrendelte, azonban a tárgyalások alkalmával az anyagi kérdés megoldása nem sikerülvén, a bizottság eredménytelenül oszlott szét és így mástól évtizeden keresztül végrehajtás nélkül maradt a király parancsa. A felirat küldését elfogadta, részéről azonban indítványozza, hogy a vármegye főispánjának vezetése alatt tekintélyes számú küldöttség adja át a feliratot a miniszternek.

A közhelyesléssel fogadott beszéd után Gózon László, vármegyei kintő képviselő és ékes tollú főjegyzője, a közgyűlés osztatlan figyelmébe köztől olvasta fel a miniszterelnököt, valamint a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez intézendő eme feliratot:

Nagyméltóságú Miniszter,
Kegyelmes Ur!

Azon idő óta, hogy nemzetünk önrendelkezési jogának ismét gyakorlataiba lépett, ezen vármegye közönsége az illetékes tényszerek előtt többször szót emelt a muraközi egyházi kérdés megoldása érdekében.

Habár az ügy, amelynek szószólójává szegődünk, fontosságánál fogva nemzeti érdeké emelkedik, de épen ezen fontossága rója reánk még fokozottabb mértékben a kötelezettséget, hogy a nemzeti érdekeinkkel merőben ellentétes egyházi kapcsolat tarthatatlanságára minden lehető alkalommal rá mutassunk.

Ő császári és apostoli királyi Felségének 1875. évi november hó 24-én kelt legfelsőbb elhatározásával Muraköznek a zágrábi érseki megyéből való kikébelezését és a szombathelyi püspöki megyéhez csatolását s ennek egyházi kanonizálása céljából a tárgyalások megindítását elrendelni méltóztatott.

A legkegyelmesebb királyi leirat méltó aggodalmánkat oszlatta el, mert a tényleg létező egyházi kapcsolat alatt Muraközben a magyar hazafiság legüdvösebb törek-

tehetségeinek ismeretével bir és tovább haladásának feltételeit megállapítani képes: akkor multhatlanul szabadságra van szüksége, mert erőt és képességeit az emberiség legfőbb céljának: a közjólét és boldogságnak megvalósítására kellőképp csak a szabadság legkörében érvényesítheti.

Miként a világosság és a tiszta levegő éltetőleg hat az állati szervezetre és a növényzetre: aképp hat a szabadság az emberiség művelődésének fejlődésére!

De ha a szabadság az embernek oly drága kincse, akkor szükséges, hogy annak alapjával, lényegével és természetével megismerkedjünk, vagyis lehetőleg tisztába jöjjünk azzal, hogy miben áll a szabadság?

Ezen kérdésnek lehető tisztázása annál kívánatosabb, mert annak természetét nem ismerjük, azt egyszerűen használni sem vagyunk képesek.

Azonban amennyire kívánatos, hogy a szabadság kérdésével tisztába jöjjünk, ép oly nehéz ez a feladat, mert egészen eltekintve attól, hogy a kérdés mélyen belevág a politikába is, annak alapos megoldása az ember cselekedete rugóinak kikutatásával és mindenekfelett az emberi természet titokszertü szervezeteinek teljes megvilágításával van szoros összefüggésben.

A bölcselő egy része szerint az ember teljesen szabad akarattal bir, és függetlenül mindenemű kihatástól, határozza el magát e vagy ama cselekedetre.

Ezen felfogás szerint az embernek minden cselekedete teljesen szabad akaratának kitalyása, következésképp egész mértékben veendő beszámítás alá; a társadalmi illetőleg állami élet biztosítására pedig oly intézkedések szükségesek, melyeknek kizárólag az a célja, hogy a szabadakarat elhatározás a törvényszerűség határai között megtartassék.

A másik bölcséleti rendszer szerint az ember elhatárolt természeti törvények szerint mozog és cselekszik anélkül, hogy legkevésbé is függene önkényétől az, hogy mit cselekszék, vagy mit ne cselekszék. — Valamint a természetben — úgy mondják ezen rendszer

vései érdekeinkkel ellenkező idegen befolyással állanak szemközt, mely habár a muraközi nép hűséges érületében a terjeszkedésre kedvező talajt nem talál is, de zsibbasztó hatása nem kicsinyelhető és annál veszélyesebb, mert a kedélyekre ható oly eszközökkel rendelkezik, amelyek nem ellenőrizhetők. A legfőbb kegyúr elhatározása azonban felállítá jogaink határkövét, amelytől minden illetéktelen befolyást a jog fegyverével utasíthatjuk vissza.

Hálával ismerjük a nagymélt. kir. kormányzatnak a legkegyelmesebb királyi elhatározás után megindított tárgyalások folyamán kifejtett fáradozásait: tudjuk, hogy az elvileg eldöntött kérdés végmegoldása elé minő nehézségek tornyosultak; de mert ezen akadályok egy része a közmult időben elhárult vagy enyhült, alázatos véleményünk szerint a jelen időpont alkalmának látszik arra, hogy az egyideig szünetelt tárgyalások az ügy végleges befejezése végett újból megindíttassanak.

Ez volt az indoka, Nagyméltóságú miniszter ur, hogy ezen ügyet a mai napon tartott rendkívüli közgyűlésünk tüzetes tárgyává téve, Nagyméltóságod elé azon alázatos kérelmünkkel járulunk, hogy Muraköznek a zágrábi érseki megyétől a szombathelyi püspöki megyéhez csatolása érdekében az ő császári és apostoli királyi Felsége által elrendelt tárgyalások folytatása iránt intézkedni kegyeskedjék: meggyűléseinket fejezvé ki az iránt, hogy Nagyméltóságod bölcsesége és erélye a hön óhajtott eredményt biztosítani fogja.

A közgyűlés a felolvasás közben többször általános helyesléssel és élénk éljenzéssel kísért s a vármegye közérzete oly híven visszatükrözött eme feliratot egyhangúlag elfogadta s egyuttal elhatározta, hogy a feliratot küldöttségileg adja át úgy a miniszterelnöknek, mint a vallás- és közoktatásügyi miniszternek. A küldött ség vezetésére elnöklő főispán kéretett fel; ugyancsak felkértnek a vármegye országgyűlési képviselői a küldöttségben való részvételre. A küldöttségbe tagokul dr. Bardió György, Eperjessy Sándor, Farkas József, dr. Gyömörey Vince, Háczky Kálmán, Koller István, Molnár Elek, Peczek György, Plihal Ferenc, Skublics Gyula, Sukblies István, Skublics Jenő, Szabó Imre, Varga János, dr. Vizlendvay József, Zakall Henrich és Ziegler Kálmán bizottsági tagok választattak.

Mielőtt a közgyűlés második tárgyra áttérték volna, Hajós Mihály bizottsági tag szólalt fel, kijelentve, hogy egy másik, a napi renddel szoros összefüggésben levő, szintén fontos ügyben óhajta a közgyűlés figyelmét pár percre igénybe venni. Hivatkozván arra, hogy az 1886. évi XXI. t.-c. 46. §-a szerint rendkívüli közgyűlés összehívása iránt a főispán saját hatáskörében intézkedni jogosított, azon meggyőződésének adott kifejezést, hogy főispán e hivatalos hatalmát soha megsztobban fel nem használta, mint megének szeretett főispánja az által, hogy a mai rendkívüli közgyűlést a megjelölt célból összehívta. Tekintve tehát, hogy e fontos ügyben a kezdeményezésért az érdem elvitáztatlanul oméltóságot illeti; tekintve továbbá, hogy mióta ő áll megének élén, közigazgatásunk kifogástalan; tekintve végre, hogy főispán oméltósága a közigazgatás, valamint a kögazdaság terén kifejtett buzgalma és tevékenysége által a megyei közjólét emelését, így jelesül az állattenyésztésnek minden irányban nagy fejlődésével elért többszörös jóvedelmességét eszközölte, mi által a megye közönségét maga iránt örök hála kötelezte — indítványozza, hogy fejezze ki a közgyűlés megének főispánja iránt őszinte tiszteletét, tántoríthatlan ragaszkodását és feltétlen bizalmát s vezettesse azt jegyzőkönyvbe, hadd tudja meg az utókor is, hogy ennek a csonka végtagú vármegyének is volt a való érdemek elismerése iránt kellő érteke.

Szünni nem akaró viharos éljenzéssel fogadta el a közgyűlés a jelenvoltak mindegyikének szívében oly élénk viszhangra talált ezen indítványt, mire Csertán Károly alispán azt határozatilag kimondván, annak jegyzőkönyvbe vételét elrendelte.

Ezután az 1891 ik évre a loállítási bizottság elnökei és tagjai választattak meg.

Kelj fel rabágyad kópárnáról
Beteg, megzsibbadt gondolat!
Kialts fel erzes, mely nyügel
Elfojtott vérző szív alatt!
Oh jöjjetek ki láncra vert rabok,
Lássátok a boldog dicső napot,
S a honra, mely soká tűrt veletek,
Derüt, vigaszt és áldást hozzatok.

A felsorolt történelmi tények képezik a mai Petőfi-estély jelentőségének is alapját; és ezek adják magyarázatát annak is, hogy az iparos ifjuság ezen estélyen a szabadságról kívánt felolvasást tartani.

Van egy szó — ugymond egy történetirónk — az emberiség nagy zótárában, melynek varázsa alatt milliók vívták már évezredek óta élet-halál harcukat; — szó, melynek eszméje oda van gyökerezve mélyen, kitéphetlenül a szívekhez, s ezen szó: a szabadság.

Természet szerint való szent joga van chez egyes embernek, valamint a népeknek, épen úgy, mint a halnak a vízhez, madárnak a levegőhöz.

Az ember társadalmi lény és sajátos természeténél fogva már a legrégibb időkben államokat szervezett; következőleg szabadságát csakis embertársai között a társadalomban, illetőleg az államban érvényesítheti; szabadsága tehát embertársainak jogai által korlátoltatván, már ezen oknál fogva sem lehet soha és semmiféle államforma mellett feltétlen, határtalan, korlátlan.

Sőt kétség kívül igaza van Stuart Millnek, midőn azt mondja, hogy az önkény uralom is jogosult államforma a barbarok irányában, feltéve, hogy a haladás a célja és hogy az eszköz az eredmény által igazoltatik.

Mert a népek műveletlen állapota hasonlít a gyermekkorhoz, mely még gyámolásra, vezetésre szorul; s a műveletlen népek a szabadság ugyanaz, mint a gyermek kezében a kés, melylyel magát megsebezheti és másokat is könnyen megsérthet.

De ha gyermekkorából a nép már kilépett; ha fejlődése már annyira haladt, hogy összes létviszonyainak,

képviselői — ép úgy a társadalmi életben és erkölcsi világban is minden szoroson megszabott törvények szerint történik.

Ezen rendszer tana szerint szabadság, e szó valódi értelmében egyáltalán nem léteznék; az ember cselekedeteinek önkéntelen ura, a physicalis és társadalmi viszonyok behatásának tetetetlen eszköze levén, valójában sem erkölcsi, sem jogtani beszámítás alá nem eshetnék.

Es a statisztika, ez a legújabb társadalmi tudomány, ezen bölcséleti rendszer tanát látszik igazolni. Mert tagadhatatlan, hogy a legkülönbözőbb emberi eslekvések évről-évre szabályszerű arányokat mutatnak; a születések, halálazások, házasságkötések és a különböző büntények oly csaknem változatlan percentekben jelentkeznek, mintha csak maga az állam törvényhozása szabta meg, hogy évenként mennyi bünténynek, öngyilkosságnak kell elkötvetnie, s mennyi házasságnak kötetnie, és hány születésnek, halálazásnak történie?

Ámde ha a statistica adatai megcáfolják is azt, hogy az emberi akarat minden behatástól független és teljesen szabad: a társadalmi tüneményekben mutatkozó törvényszerűségeit mégsem lehet a tulságig és oda magyarázni, mintha az embernek szabadsága, akaratszabadsága nem volna.

Ezen magyarázat ellen méltán fellázad a gondolkodó ész, mert az eszes embert egy lelketlen tárgyhoz lealacsonyítani mégis lehetetlen.

Ugy látszik, hogy itt is, mint mindenütt, a két szélsőség között a közepén van az igazság.

Ugyanis az emberi akarat tevékenységének két főtényezője van: az indító ok és az embernek jelleme. Az indító ok, melyet a külvilág és a társadalmi viszonyok szolgáltatnak; továbbá az emberi jellem, vagyis az emberi testi és szellemi szervezet sajátosságainak, tehetségeinek összessége, mely az emberrel veleszületik. Indító ok nélkül és anélkül, hogy az indító ok a jellemre hatván, ez működésbe jöjjön, nincs emberi tevékenység.

Pály János kis-görbői esperes-plebános, 21 tag által aláírt iratot nyújtott be a főispánhoz, melyben a közigazgatás államosítására vonatkozó törvényjavaslat ügyében mielőbb rendkívüli közgyűlés egybehívását kéri.

Végül elnöklő főispán ömeltósága köszönetét fejezte ki a közgyűlésnek a tanúsított ügybuzgó működéséért, valamint hogy bizalmának ez uttal is kifejezést adott a közgyűlést bezárta.

A „Zalamegyei Gazdasági Egyesület“ hivatalos értesítője.

Valamennyi gazdasági egyesületnek.

Miként már néhány év óta gyakorlatban van, úgy a folyó év megfelelő időszakában is a legkiterjedtebb módon alkalmat nyújtani kívánok ahhoz, hogy szőlőbirtokosaink és szőlőművelőink a szőlőoltási eljárásokban való gyakorlati ügyességet és jártasságot elsajátíthassák.

E célból a folyó év március és április, valamint május és június hónapjaiban, a két előbbiben fás, a két utóbbiban zöld oltási tanfolyamok tartását rendeltel el.

Ily tanfolyamok állandóan tartatnak a vincellériskolákban és az ezekkel kapcsolatos vagy az azoktól függetlenül álló állami amerikai szőlőtelepeken, — abban az időben, a mikor azokon a fás és zöld oltványok készítése folyamatban van; u. m.: a budapesti, érdszegi, tarzali, ménesi, pozsonyi és tapolezai vincellériskolában, továbbá a budapesti vincellériskolával kapcsolatos budafoki, a tarzali vincellériskolával kapcsolatos tarzali, a ménesi vincellériskolával kapcsolatos paulis barackai, végre a nagyvárad, nagykarolyi, péteri, szendrői, székesfehérvári és fehértemplomi amerikai szőlőtelepeken.

Mind a vincellériskolák igazgatói, mind az amerikai szőlőtelepek vezetői utasítva vannak, hogy ezen tanfolyamok megtartásának idejét alkalmas módon a közeli vidék érdekeltségének tudomására hozzák.

Hogy azonban a szőlőoltási eljárások szélesebb körben bemutathatók, illetőleg terjeszthetők legyenek — elrendeltem, hogy a borászati vándortanítók a működésük körébe osztott vármegyék területén lévő azon egyesületek és szövetkezetek szőlőtelepein is tartanak oltási tanfolyamot, a melyekben az oltásra alkalmas anyag már rendelkezésre áll.

A borászati vándortanítók kerületeinek vármegyéknél beosztására vonatkozó kimutatást azzal küldöm meg az egyesületeknek, hogy az oltási tanfolyamok megtartására vonatkozó intézkedéseimet a legkiterjedtebb módon az érdekeltség tudomására hozva, jelentse ki, hogy azon egyesületek vagy szövetkezetek, a melyek ily oltási tanfolyamok tartását óhajtják, forduljanak megkereséseikkel közvetlenül az illető kerület borászati vándortanítójához, a ki utasítva van, hogy ezen megkeresésnek az oltás idejének tartama alatt és a rendelkezésre álló idő mérvéhez képest tegyen eleget.

Ily oltási tanfolyamok tartását egyes szőlőbirtokosoknál is engedélyezem, feltéve, hogy az illető e célra telepét felajánlja és a tanfolyamon részt venni szándékozók elhelyezéséről gondoskodik.

A március és április hónapokban tartandó fás oltási tanfolyamok kizárólag férfiak részére rendeztetnek; ellenben a május és június hónapokban tartandó zöld oltási tanfolyamokon nőknek részvétele is kívánatos, sőt óhajtom, hogy e tanfolyamokon nők is minél nagyobb számmal vegyenek részt, mert ezen oltási műveletre a gyengébb női kéz is alkalmas.

Végül a tanfolyamokon résztvevők buzdítására jutalmakat is tűzök ki oly módon, hogy ott, a hol a vármegye közönsége a területén működő gazdasági egyesülettel egy fásoltási és egy zöld oltási tanfolyam megtartásának helyére nézve közös megállapodásra jut: a fásoltási tanfolyamban résztvevők közül azon két egyénnek, a ki a legügyesebbnek fog bizonyulni: s a műveletet pontosan és helyesen elsajátítja, két díjat és pedig első díjúl egy darab magyar aranyat, s második díjúl három darab ezüst forintost engedélyezek.

Az *úntudatos cselekedeteknél* az indító ok hatását nem közelítjük a jellem, hanem az emberi értelem veszi át és ez adja tovább az egyéni jellemnek; a mikor azután a mindezen tényezők működése folytán keletkező lélektani inger: az akarat vagy a tett véghez vitelére vagy annak abban hagyására határozza el magát.

De ha az emberi cselekedetek ily módon jönnek létre, akkor semmi sem természetesebb, mint az, hogy az ember cselekedeteit mind a külvilág, illetőleg társadalmi viszonyok, mind a jellem sajátosságai befolyásolják.

Például a büntények létrehozásában a bűn elkövetésére való hajlam mellett a társadalmi befolyások játszanak a főszerepet. Egy rossz példa vagy alkalom a rosszra hajló jellemnek erős inger az illető törvénytelen-ség elkövetésére. Az emberi szervezet abnormitásai, testi és szellemi betegségek legtöbbszörre a kriminalitásra való hajlamoknak okozatos feltételei.

És mégis sem a külbehatók, sem a jellemnek sajátosságai nem kizárólag döntik el az ember cselekedeteit.

Az emberi értelem, mely a külső indító ok hatását átveszi és a jellemmel közvetíti, van hivatva arra, hogy a jelentkező physical okot felfogja, azt a saját belátása szerint feldolgozza s így feldolgozva adja át a jellemnek további intézkedés végett.

Az értelem, midőn ezen működését teljesíti, az emberi cselekedetek létrehozásában többé-kevésbé szabadon dönt, és pedig annál szabadabban, minél műveltebb, kifejtettebb, vagyis minél képebb a külhatást tisztán felfogni és tisztán elbírálni.

Az ember akaratú szabadsága tehát az értelemnek többé-kevésbé önkényes elhatározási működésében áll. Ezen akaratú szabadságnak fokozása céljából a mondottak szerint szükséges, hogy testi egészségünket és szellemi épségünket lehetőleg ápoljuk és értelmünket minél inkább kiműveljük.

Az ember akaratú szabadságán alapul az erkölcsi

Ugyanezeket a díjakat tűzöm ki a zöld oltási tanfolyamokra is azzal a különbséggel, hogy a második, azaz három ezüst forintból álló díjat — ha a tanfolyamon nők is részt vesznek — csak nő nyerheti el; ellenben az első, azaz egy drb magyar aranyból álló díj annak ítélendő oda, a ki tekintet nélkül a nemre, az összes résztvevők közül a legügyesebbnek ismeretik el.

A díjakra nem versenyezhetnek azok, a kik oltási tanfolyamokon már ennek előtte résztvettek s bizonyítványokkal már elláttak.

A díjt a tanfolyamot megtartó szakközeg a gazdasági egyesület kiküldöttével s ha esetleg a tanfolyamon a vármegye közönsége is képviselteti magát, a vármegye megbízottjával egyetértőleg itéli oda.

Ha a vármegye közönsége a területén működő gazdasági egyesülettel arra nézve megállapodásra jutott, hogy a pályadíjas fásoltási és zöld oltási tanfolyam mikor és hol tartassék meg, tegyen a vármegye közönsége a díjak utalványozása iránt hozzám felterjesztést.

Ily pályadíjas fásoltási és zöld oltási tanfolyam egy vármegye területén csak egy tartható, ez azonban nem zárja ki, hogy a vármegye területén a fentiekhez képest több tanfolyam is tartassék, de természetesen a kinstárból adandó pályadíj nélkül.

Budapestben, 1891. évi márczius hó 2-án.

Gróf Bethlen, sk.

Bükköny- és lóhermag eladás.

Zala-Gógánfán Gyümörey Gáspár földbirtokos urnál 40 metermázsas, igen szép, tiszta konkolymentes *magbükköny* — folyó áron, továbbá mintegy 5—6 metermázsas, *arankamentes lóhere* mag 50 forintjával kapható. Venni szándékozók forduljanak a tulajdonos földbirtokos urhoz.

Zala-Egerszeg, 1891. márczius 18.

Orosz Pál sk., egyesül. titkár.

Új áruárúszabás helyi érdekű vasutunknál.

Ismeretes olvasó közönségünk előtt, hogy városunk polgármestere a város nevében mult évi december hó 15-én egy nagyon is részletes s a helyi érdekű vasutunknál létező hiányokat minden oldalról feltüntető memorandumot adott be személyesen a kereskedelemügyi miniszternek. E memorandumban egyes áruk szállítása is részletesen fel van sorolva s olyképen feltüntetve, hogy azok helyi érdekű vasutunk elkerülésével szállíthatnak más, mint olesóbbnak bizonyult irányban.

E kérelmünknek a Fiume és Triesztből szállítható árukra nézve már eleget tett a miniszter, illetve az államvasutak igazgatósága, amennyiben a város polgár mesteréhez f. évi márczius 4-én 20,470. sz. a. intézett átiratában tudatja, hogy Fiume vagy Triesztből Zala-Egerszegre szállítandó, alább megnevezett árukra nézve a következő díjszabást léptette életbe:

1. *Mindennemű déli gyümölcs* küldemény után bármely mennyiségben feladva 100 kgkint 1 frt 78 kr. Ugyanezen árucikk után kocsis és fuvarlevelenként legalább 5000 gr. súlyért való díjfizetés mellett 100 kgkint 1 frt 71 kr.
 2. *Hámozott rizs és rizsliszt* küldemények után bármely mennyiségben feladva 100 kgkint 119,4 kr.
 3. *Hámozatlan nyers rizs, rizskorpa és rizsliszt* küldemények után bármely mennyiségben feladva 100 kgkint 119,4 kr.
- Ugyanezen (2. 3. alatt levő) árucikk után kocsis és fuvarlevelenként legalább 10,000 kg. súlyért való díjfizetés mellett 100 kgkint 108 kr.
4. *Petroleum* küldemények után bármely mennyiségben való feladás mellett 100 kgkint 147,8 kr. Kocsis és fuvarlevelenként legalább 5000 kg. súlyért való díjfizetés mellett 100 kgkint 137,9 kr. Kocsis és fuvarlevelenként legalább 10,000 kg. súlyért való díjfizetés mellett 100 kgkint 87 kr.

és társadalmi illetőleg politikai szabadság is, mely utóbbinak megvalósítására az állam van hivatva.

A politikai szabadság az eddigi előadottakból folyólag szintén nem lehet korlátlan, még pedig annál kevésbé, mivel korlátlanága ellenkeznék a társadalmi élet fogalmával, a társadalmi együttélés lehetőségével.

A helyes politikai szabadság alatt tehát oly törvényszerű állapotot értünk, mely az egyesek cselekvési szabadságát csak annyira szorítja meg, amennyire ezt szükségessé teszi a másokat is megillető egyenlő jogok biztosítása; ezen körön belül pedig az erők működésének korlátokat egyáltalán nem vet.

A politikai szabadság fejlesztése szempontjából ugyancsak az előadottak szerint feladata az államnak egyrészt a közegészség biztosítása és a közművelődés emelése; másrészt normalis egészséges társadalmi viszonyoknak teremtése és a rossz példák lehető megszüntetése, hogy az ekkép létesített egészséges légkörben az emberi jellem is lehető egészséges fejlődést vegyen és fejlettebb alakban szállhasson át az utódokra; s fokozottan inkább és inkább fölöslegessé váljanak azon törvényszabta korlátok, melyek mások jogai megóvása végett az egyéni tevékenység megszorítására szolgálnak; mindinkább és inkább érvényesülhessenek úgy az egyesek erői, mint a nemzeti erők az emberiség, a haza és az egyesek boldogítására.

Ez azon szabadság, melynek eszméje szívünkbe van gyökerezve; ez azon szabadság, melyről nagy Széchenyink azt mondja, hogy költői zománc, mely nélkül ridg és hosszú pálya az élet; ez ezen szabadság, melynek szent nevében már annyi milliók vére folyt, s a magyar nemzet is 1848—1849-ben élet-halál harcot vívott. Ez a szabadság, melyért a béke tegyeivel még ma is folyton küzdünk, és küzdeni nemis szabad soha megszűnnünk, hogy a szabadságban virágozzék és örökké éljen a haza!!!

Együttal tudatja az államvasutak igazgatósága, hogy a zala-egerszegi állomáson kívánt bővítések s a Kisfalud-Szent-Ivánon létesített fűtőház áthelyezése tekintetében a szükséghez képest a kereskedelemügyi miniszter később fog határozni és hogy a helyi érdekű vasutak számára kirendelendő külön üzletkezelőségek felállításának kérdése ez idő szerint még csak a tanulmányozások és kísérletezések stádiumában van.

Hivatalos rovat.

Zalavármegye tekintetes alispánjának 1889. évi november hó 7-én kelt 24,272/89. n. számú rendelete folytán Zala Egerszeg rend. tan. város tanácsa által a város területén levő szőlőbirtokosok saját jól megőrzendő érdekeikben is felhivatnak és utasítatnak, hogy a „peronospora viticola“ néven ismeretlen s a szőlőtermést ez ideig tapasztalat szerint veszélyesen megtámadott betegség elterjedésének meggátálása végett a szőlőleveleket mind gyűjtesék össze és égettesék meg s a hol ezen betegség nagy mértékben észleltetnek, ott a karók is megégettesenek, illetve megpörköltsenek.

2-or. Köztudomás és sajnósan érzett másik baj a mult évi gyümölestermést tönkretévó hernyók túlságos elszaporodása, mi ha gyökeresen és a lehető gyorsan nem iratik, az ez évi gyümölestermésre is veszélyes lesz, miért is felhivatnak a szőlő és gyümölestulajdonosok, hogy a hernyós fák letisztogatását legkésőbb 1891. évi márczius hó végeig annál inkább teljesítsék, mert akkor a város tanácsa által vizsgálat fog ez ügyben tartatni s a hernyó istást elhanyagolók ellen a legszigorubbán fog eljárni.

Megjegyeztetik, hogy a tapasztalat szerint a tölgyfák leginkább elősegítik a hernyó szaporodást, ennél fogva kívánatos volna, hogy azon szőlőbirtokosok, akiknek szőlőbirtokaikon tölgyfák lennének, tölgyfáikat kiirtsák.

Zala-Egerszeg, 1891. márczius 20-án.

Kovács Károly sk., polgármester.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

A vármegye küldöttsége Svastits Benó főispán ömeltóságának vezetése mellett Muraköz visszacsatolása tárgyában a megye feliratát f. hó 23-án nyújtja át a miniszterelnöknek s a vallás- és közoktatásügyi miniszternek.

Reményi hangverseny Nagy-Kanizsán. Márczius 14-én délután érkezett Reményi, a világhírű hegedűművész, hogy az ottani polgári egyesület nagytermében aznap este megtartsa előre jelzett hangversenyt. A közönség a természet zsufoltság megtöltötte s frenetikus tapsokkal kísérte a mester remek játékát. Legnagyobb hatást a „Repülj fecském“ csinált. Ezután a taps szünni nem akart. A mesterrel hangversenyző zongora-művész, a fiatal Bodó szintén nagy hatással játszott s a Rákóczy indulóval gyújtó hatást ért el. — Reményinek gyönyörű babér-koszorút is nyújtottak át. — Nagy-Kanizsán tartózkodása alatt a kegyesrendi ház vendége volt.

Gyászhir. Az érdemekben oly gazdag pannonhalmi szent-Benedek rendet mély gyász érte egyik oszlopának, Simon Zsigmond tihanyi apátnak f. hó 13-án bekövetkezett elhunytával. A rend jeles tagjának elhunytáról a következő gyászjelentést adta ki: „A pannonhalmi szent-Benedek-rend tihanyi conventjének tagjai megtört szívvel jelentik, hogy Simon Zsigmond sz. Anyos hitvalló püspökről nevezett tihanyi apát, aranymisé és áldozó pap, a vaskorona-rend lovagja, a veszprémi püspökség és a pannonhalmi főapátság szentszéki tanácsosa stb. folyó évi márczius hó 13-án délután 1/5 órakor életkorának 78 ik, szerzetes életének 61-ik, áldozó papságának 53 ik évében a szentségek áhítatos felvétele után, tüdőgyulladás következtében jobblétre szenderült. A boldogult működött mint tanár 12 évig, mint főgymn. igazgató 6, mint főmonostori perjel 8, és mint apát 26 évig. Hült tetemét f. hó 16-án reggel 10 órakor bemutatandó engesztelő szent mise áldozat után fogják a tihanyi szent Benedek-rendi apátság templomában beszentelni és örök nyugalomra elhelyezni. Tihanyban, 1891. márczius 13-án. Az örök világosság fényeskedjék neki!“

A sümegvidéki vörös-kereszt-egylet elhunyt központi elnökének temetésén magát képviseltette és később részvét iratot is intézett és jegyzőkönyvileg is megörökítette gróf Károlyi Gyula emléket. A részvét iratra az özvegy grófnő sajátkezűleg írt köszönő válasza így hangzik: „A magyar vörös-kereszt-egylet sümegvidéki tisztelt választmányának. Feledhetlen férjem elhunyt alkalmából jegyzőkönyvileg kifejezett őszinte részvéteért fogadják a tisztelt választmány halás köszönetemet. Kiváló tisztelettel özv. gr. Károlyi Gyuláné m. p.“

Nagy-Kanizsa város képviselőtestülete f. hó 12-én tartott ülésén Babochay György polgármester előterjesztette a városnak önálló törvényhatósággá való alakítása tárgyában a kiküldött bizottság által készített memorandumot s azt a képviselők egyhangúlag elfogadták, annak kinyomatását, s úgy az országgyűlési, valamint a városi képviselők részére való megküldését elhatározták. A kérvényt, valamint az emlékiratot a helyigminiszternek egy küldöttség fogja átadni, amely küldöttség tagjaivá a polgármester elnöklete alatt dr. Bentzik Ferenc, Ebenspanger Lipót, Eperjessy Sándor, Guttman Vilmos, Gyórfly János, Hertelendy Béla, Hirschel Ede, Lengyel Lajos, Oroszváry Gyula, Plihal Ferenc, Rapoch Gyula, Tuboly Viktor és Varga Lajos városi képviselők választattak. Együttal a közgyűlés jegyzőkönyvileg fejezte ki köszönetét és elismerését Hertelendy Béla és Plihal Ferenc városi képviselőknek az ez ügyben eddig tanúsított fáradhatlan buzgalomukért. — Ugyanezen gyűlésen a képviselőtestület szép jelét adta hazafias érzületének, midőn egyhangúlag azon határozatot hozta, hogy a város ezer forinttal a „Dunántúli Közművelődési Egyesület“ örökös alapító tagjai közé lép.

Alapító tagok. A „Dunántúli Közművelődési Egyesület” alapító tagjai közé 100—100 forinttal dr. Mangin Károly kir. tanácsos, Zalavármegyei tisztifőnöke és Szekeres József baki urodalmi ispán léptek be.

Március 15-ike. A nemzeti szabadság ünnepének diadalmas napját Keszthelyen hazafias lelkesedéssel ünnepelték meg. A fiatal gazdászok március 14-én d. u. 6 órakor rendeztek ünnepélyt a „Nemzeti szálloda” nyári nagy ebédlőjében, melyen a fiatalok kivül sok keszthelyi polgár, köztük sok intelligens hölgy vett részt. A dalkör a himnust énekelte el, Fáy Ákos gazdász a „Talpra magyar”-t szavalta el, Várady Géza gazdász ünnepi beszédet mondott, Tóth Károly pedig elszavalta az „Előre” című hazafias költeményt. Végezetül a dalkör énekelte a himnust, a zenekar pedig a Rákóczy-induló játszott. — A keszthelyi iparosifjuság önk. egylete pedig március 15-én, vasárnap este 7 órakor az Andrassy-téren ünnepelte rendkívül nagy közönség lelkesedése mellett a szabadság hajnalhasadának emlékét. Zászlósan, fáklyás zenével jöttek az ifjak egyleti helyiségükből az Andrassy térre, hol az iparosok dalköre igen szép összhanggal énekelte a himnust, azután Lang Károly iparossegéd elszavalta a „Talpra magyar”-t; Ullmann Jákó iparossegéd szép ünnepi beszédet tartott, Kenyeres József iparossegéd alkalmi költeményt szavalt nagy tetszéssel, végül a zenekar a Kossuth-induló játszott. Az ünnepélyt társasvacsora követte a Gyarmathy vendéglőben, hol felköszöntőkben nem volt hiány. Kossuth Lajosnak Turinba üdvözlő tviratot is küldöttek a lelkes ünneplők.

Állando gazdasági tudósító. A földművelésügyi m. kir. miniszter Vagrinesics Boldizsár cserenesöczyi plebánost Zalavármegye alsó-lendvai járására nézve az állando gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

A zalaegerszegi kaszinó száz forinttal a „Dunántúli Közművelődési Egyesület” alapító tagjai közé lépett.

Csáktornyáról értesítenek bennünket, hogy szabadságunk születésének évfordulóját ez évben is lelkesedéssel ünnepelték meg a csáktornyai dalárda s vele együtt Csáktornyai város közönsége, mely ez alkalommal ismét szép számmal vett részt a hazafias ünnepélyen. Az ünnepélyt a dalárda Ábrányi Kornél Kossuth dalával kezdte meg. Ezt követte Huber „Gyere hazá” című dala, melynek befejező „Ezer esztendeje annak” kezdetű részét a közönség zajos lelkesedéssel fogadta. Az ünnepi beszédet Zrínyi Károly polg. isk. tanár mondotta. Beszédében híven esetelte a márciusi napok történetét; ezen napok eseményeinek hatását az akkori és a mostani állapotokra s buzdította a közönséget a magyarság terjesztésére. Az ünnepi beszéd után a dalárda még énekelte Rieger György „Borús az ég” és „Alföldi legény” kezdetű dalait, melynek elneklése után Sárközy Sándor jól szervezett zenekara rágyújtott a mindnyájunk által jól ismert s kedvelt Kossuth nótára, melyet a dalárdával együtt az egész közönség lelkesedéssel énekel. Az est folyamán szözlottak még: Pálya Mihály polg. isk. igazgató, ki a magyar nemzeti Geniust dicsőítő pár szavával keltett nagy lelkesedést; Alsógyulai Alajos Kossuth atyánkat köszöntötte fel, mit szintén zajos éljenzéssel fogadott az ünneplő közönség.

A zalaegerszegi polgári és középkereskedelmi iskola tanulóinak „Kistalud” köre f. hó 14-én délután március 15-iki ünnepélyt tartott a következő műsorral: Szózat. Énekelte a dalkör. Megnyitó beszéd, felolvasta Kiss Lajos tanár, a kör elnöke. Március 15-ike, Reviczky Gyulától, szavalta Ferenc III. oszt. középkereskedelmi iskolai hallgató. 1848. március 15-ike. Kidolgozta és felolvasta Horváth Ferenc III. oszt. középkereskedelmi iskolai hallgató. Elj. őseink. Énekelte a dalkör. Világosnád Gyulay Páltól, szavalta Fangler István III. oszt. középkereskedelmi iskolai hallgató. A nemzethez, Petőfi Sándortól, szavalta Fenyvesi József III. oszt. középkereskedelmi isk. hallgató. Szózat, Vörösmarthly Mihálytól, szavalta Horváth Ferenc III. oszt. középkereskedelmi isk. hallgató, Induló, énekelte a dalkör. — Ugy a szavalatok, valamint az énekdarabok a jelen voltak teljes mértékben kielégítettek.

A zalamegyei öt loáallító bizottság polgári tagjai a március 16-iki rendkívüli ülésen az 1891-ik évre következőleg választottak meg: Nagy Kanizsára elnök; Dervarits Imre, becüsök; Nunkovics Vilmos, Koller István, Talabér Kálmán, állatorvos; Maar Nándor; Csáktornyára elnök: Szabó Imre, becüsök; Vrana Frigyes, Prusácz Alajos, Ziegler Kálmán, állatorvos; Weisz Miksa; Alsó-Lendvára elnök: Hajós Mihály, becüsök; Koczeth Mátyas, Vlasits Nándor, Román Dániel, állatorvos; Brüll Lipót; Zala Egerszegre elnök: Farkas József, becüsök; Köngmayer János, Dervarics János, Kozáry Aurel, állatorvos; Pirity János; Keszthelyre elnök: Bogyay Máté, becüsök; Hertelendy József, Forintos Kálmán, Pöry Miklós, állatorvos; Lázár Izidor.

Petőfi-estély. A zalaegerszegi iparos ifjak önképző és betegsegélyező egyesülete f. hó 15-én igen látogatott és sikerült estélyt rendezett következő műsorral: „A beteg leány” Kükentől Schleiningner Henrik esetelése alatt énekelte az egyesületi dalkör. „A szabadságról” felolvasta dr. Czinder István. Népdalok — énekelte Filipánics Gyula. „Az utolsó alamizsna” Petőfítől, szavalta dr. Hajós Ignác. Részlet „A titkos csókból” — énekelte Schleiningner Ernestsin. Megemlékezés március 15-éről, előadta Jeney Mihály. Népdalok énekelte Schleiningner Henrik és vezetése alatt az egyesületi dalkör. — A közönség a műsor minden egyes részét köztetszéssel fogadta és zajos éljenzéssel és tapsal jelezte ki elismerését a közreműködők irányában. Az estélyt reggelig tartó tánc követte. A mulatság az egyesületnek 53 frt 60 kr. tiszta jövedelmet hozott. Felülfizettek: Dr. Czinder István 5 fr., Svastits Benó 3 fr., Farkas József (Bagod), Eisenstädter Zsigmond, Dervarics Lajos 2—2 frt., Rigó Ferenc, Balaton József, Udvardy Ignác, Nagy József, Rozenberger Henriette, Lányi Kálmán, Stern Farkas, Schütz Sándor 1 frt 40 kr., Koronya Sándor, Büchler Jakab, Németh Mihály, Fürst Sándor, öz. Tahy Rozália, Fangler Mihály, Fitos Márton 1—1 frt., Meskó Gyula 60 kr., Deutsch Ferenc, Rózsás Ferencné, Kovács László,

Mentes György, Riedlmayer János, Ragendorfer N. Parragi József, Puer István, Somody Sándor, Neubrun Gábor 50 kr., Paczonay Sándor, Ujváry Istvánné, Zöld Lajos, Kásztér Sándor, N. N., Gadó Mátyas, Fábián Károly, Pucher Károly, Martontalvi Armin, Krosztz István, Veisz Izidor, Grünvald Mór, Krausz Béla (Budapest), Bencze György, Nagy István, Kopesándy Sándor, Kellermann József, Prucker József, N. N., Shaffer András, Rechnitzer Samu, Slemmer Károly, Krosztz János, Szijártó Gyula, Ács György, Klosovszky Ernő, N. N., Kummer Gyula, Vöczköndy László 40 kr., Hoffler Pálné, Szécsenyi Klára, Rechnitzer Samu 30 kr., Horváth Miklós, N. N., Kardos Károly, Horváth Lajos 20 kr. A szíves felülfizetőknek ez uton mond köszönetet a rendezőség.

Halaözgás. A széles körben előnyösen ismert keszthelyi Beck-családot fájdalmas csapás érte, a család fejének Beck Kálmánnak. f. hó 13-án 77 éves korában történt elhunytával. A boldogul a Beck Kálmán fia tekintélyes nagy kereskedői cégnek volt megalapítója, lelke. Temetése nagy részvét mellett f. hó 15-én d. u. ment végbe.

A zalaegerszegi önkéntes tüzoltó-egylet 1891. évi március 25-én délután 3 órakor a kisdudor teremben rendes közgyűlést tart, a következő tárgysorozattal: 1. Évi jelentés felolvasása. 2. Számvizsgáló bizottság jelentése. 3. Tisztviselők és csapat tisztek választása. 4. Költéségetves megállapítása. 5. Egyleti orvos tiszteletdíjának megállapítása. 6. Esetleges indítványok tárgyalása. — Amennyiben a közgyűlés nem leendő határozatképes, 1891. évi április 5-én újabb közgyűlés fog tartatni, mely közgyűlés, tekintet nélkül a megjelenő tagok számára, határozatképes lesz.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter Szentgyörgyi Dező z. egerszegi pénzügyigazgatóság fogalmazót ugyanoda pénzügyi titkárnak kinevezte.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Városi Mihály lippai állami polgári iskolai rendes tanító a zalaegerszegi államilag segélyezett polgári és középkereskedelmi iskolához helyezte át hason minőségben.

Köszönetnyilvánítás. A zalaegerszegi kenyéregylet részére Stolzer Jakab ur (Söjtör) 2 frtot, Eisenstädter Zsigmond úr 2 frtot volt szíves adományozni, melyért köszönetet fejezi ki Graner Teréz elnök.

Takarekpénztári választás. A Balatonmelléki takarekpénztárral egyesített segélyszövetkezet évi közgyűlésén a választást következőleg ejtette meg: elnök: Takács Jenő; igazgató: Frisch Lipót; felügyelő bizottsági rendes tagok: Skublies Gyula, Veltner Adolf, Kovács Resz; pótagok: Glázer Sándor és Leszner Sándor.

Egyházmegei hírek. A veszprémi egyházmegye püspöke Tomka Géza nagy-hidegkúti lelkész-helyettes Mura keresztúrra helyezte át káplánnak, Horváth Tivadar pacsai káplánt pedig N.-Hidegkútra lelk. helyettesnek nevezte ki.

A keszthelyi szepítő-egyesület f. hó 15-én tartotta évi közgyűlését, melynek tárgyait képezték a múlt évi működéséről szóló elnöki jelentés, a számadások átvizsgálása s új költségvetés és működési program készítés. E hasznos egylet a múlt évben igen szép buzgalmat fejtett ki Keszthely szépítése körül. Ez évben szintén szép programja van, de a kivitelhez anyagi erőre van szükség, most tehát első sorban taggyűjtésen buzgólkodnak.

Ipartestület alakítása tárgyában hívta egybe a csáktornyai járás főszolgabírája a csáktornyai iparosokat f. hó 15-ére, a kereskedelemügyi miniszteriumnak rendelete, valamint az alispáni hivatalnak ezen miniszteri rendeleten alapuló meghagyása folytán. Az értekezleten Böles Sándor szolgabíró előterjesztette a miniszteri rendeletet és felhívta az iparosokat, hogy az 1884. évi 17. t.-e. intézkedési értelmében az ipartestület maguk közt alakítsák meg. A különböző mesterségeket űző iparosok kívánták a testület megalakítását, ellenben a eszmazia iparral foglalkozók ellene szólaltak fel azaz elvélvén, hogy nekik már van eszmazia ipartársulatuk s így új testületet alakítani nem akarnak. Az értekezlet ekkép eredménytelenül oszlott szét.

Keszthelyi szemelyes jogositvány második gyógyszerár felállíthatásának engedélyezése iránt folyamodott dr. Jovicza Sándor bpesti gyógyszerész. Az illető folyamodvány beküldetett véleményezés végett Keszthely v. képviselő testületéhez, mely e hó 14-én tartott rendkívüli ülésén egyhangulag kimondta, hogy második gyógyszerár felállítása Keszthelyen felesleges.

Államsegély. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a csáktornyai alsó-ipariskola költségeinek fedezésére a már előzőleg utalványozott 300 forint segélyen kívül újabbban ismét 250 forint államsegélyt utalványozott, mi által ezen, szép hivatást betöltő iskola fenntállása biztosított.

A Pesti Hirlap rendkívüli kedvezményei, melyekben e lap előfizetőit részesíti, mint a szerkesztőség velünk közli, ismét egygyel szaporodtak. Ezek óta kéthetenként külön zenemelléklet van csatolva a Pesti Hirlaphoz, megválogatott zeneszerzeményekkel. Tavaly karácsonyi ajándékul minden előfizető díszes kiállítású nagy képes naptárt kapott. A Pesti Hirlap Naptára ezental minden évben teljesen ingyen és bérmentve meg fog küldetni a lap előfizetőinek a legdíszesebb kiállításban, gazdag tartalommal. Ezeket kivül minden állandó előfizető, — habár havonként újítja is meg az előfizest, — abban a kedvezményben részesül, hogy a Légrady Testvérek kiadásában megjelenő összes műveket (regényeket, képes gyermekkönyveket, diszmvéket, s minden egyéb, saját kiadású művet) jelentékenyen leszállított áron szeresheti meg. Akik a regényirodalom iránt érdeklődnek, azoknak jelenthetjük, hogy a Pesti Hirlapban most megkezdett regény „Végzetes tévedés” egyike a legutóbb megjelent legérdekesebb francia regénynek, mely Párisban valóságos szenzációt keltett. A Pesti Hirlap munkatársai változatlanul a régiégek, a legjobb publicistikai és szépirodalmi erők. Előfizetési ára negyedévre 3 frt 50 kr., egy óra 1 frt 20 kr., mely a Pesti Hirlap kiadóhivatalába (Nádor utca 7.

sz.) küldendő. Mutatványszámokat kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küldenek.

Ország Világ. Felelős szerkesztő: Benedek Elek. (XII. évfolyam. (Április—június.) Az április—június évfolyam alkalmából bizalommal kérjük t. olvasóinkat az előfizetés megújítása s lapunknak ismerőseik körében való ajánlására. Örömmel tapasztaljuk a művelt magyar közönség folyton növekedő érdeklődését, rokonszenvét lapunk iránt s mi rajta leszünk, hogy ezt az érdeklődést, ezt a rokonszenvét el ne veszítsük. Tartalmasság, változatosság, érdekesség, a társadalmi, irodalmi, művészeti stb. kérdésekkel való semmiféle melléktételek által nem korlátozott foglalkozás — ez nagyban a mi programunk, melynek kerestülvitelében a legjelesebb írói gárda van segítségünkre. Az „Ország-Világ” rendszer tartama két regény, több novella tárca, élet- és jellemrajz, az ismeretek különféle ágait felélelő cikkek, költemények, heti krónika, különféle rovatok, Nők világa divattudósításokkal, képekkel stb. Minden számban 10—15 önálló közlemény. Az apr.—júniusi negyedben folytatjuk Beniczky Bajza Lenke nagyszerű regényét, úgyszintén Bonnière Leját, mely szintén általános tetszéssel találkozott. Még az apr.—jun. negyedben megkezdjük Coppée „Itjokor” című rendkívül érdekes és költői szép regényét s e mellett több hosszabb novellát is adunk jelesebb elbeszélőinktől. Az „Ország-Világ” előfizetői évenként hat műmellékletet kapnak. A második Basch Gyula jeles festőnk „Hapták” című pompás genreképét a husvéti számmal küldjük meg. Ugyanakkor küldjük meg új előfizetőinknek a tavalyi hat műmellékletből a harmadikat. Azoknak, kik újévűl kezdve előfizetnek, még mindig megküldjük a tavalyi karácsonyi számot (száz szerkesztő areképeivel, dolgozatával stb.) nemkülönbön a tavalyi hat műmellékletet. Az „Ország-Világ” rendszer előfizetési ára egész évre 10 frt, de 8 frtért rendelhetik meg úgy a „Budapesti Hirlap”, mint az „Egyetértés” előfizetői, nemkülönbön a papok, tanítók és tanítónők is. A heti krónikákat ezután is Székely Huszár írja, időnként Andronikus, Atropos és Sincerus. Ezenkívül állandó dolgozó társaink: Abonyi Árpád, Bárony István, Hock János, Kozma Andor és Szécsi Ferenc. Mutatványszámokat kívánatra ingyen. Előfizetési feltételek: Egész évre 10 frt. Félévre 5 frt. Negyedévre 2 frt 50 kr. Egy óra 85 kr. Egyes szám 20 kr. Az „Egyetértés”-sel együtt rendelve: Egész évre 28 frt. Félévre 14 frt. Negyedévre 7 frt. Egy óra 2 frt 50 kr. A „Budapesti Hirlap”-pal együtt rendelve: Egész évre 22 frt. Félévre 11 frt. Negyedévre 5 frt 50 kr. Egy óra 1 frt 90 kr. Az előfizetési pénzek — legcélszerűbben postautalványon — a kiadóhivatalba (Budapest, kecskeméti-utca 6. sz. küldendők. Az „Ország-Világ” szerkesztősége.

Melyik lapra fizessünk elő? Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az „Egyetértés”, mely a múlt január hó 1-én lépett tennállásának 25 ik évébe. Ez a magyar olvasóközönség lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyorsasága, rovatainak változatossága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették az Egyetértést nép szerűvé. Szerkesztve úgy van ez az óriási terjedelmű lap, hogy egyszerre két honlodegenest ellenkező irányú célt szolgáljon. Mert az Egyetértésben naponként megtalálja a család, a hölgyvilág a maga szépirodalmi olvasmányát a világirodalom legkittünőbb íróinak legújabb regényeiben, talál benne tárcacikket legjobb íróinktól, divattudósítást Párisból stb. stb., ugy, hogy nincs szépirodalmi lap, mely az Egyetértésnek e rovatával a versenyt kiálthatná. S ezzel szemben ott van az Egyetértésnek oldalokra terjedő politikai és gazdasági része, mely megbízhatóság, komolyság és jólérsítés tekintetében utólrhetetlennek van elismerve a sajtóban. Különösen kiemelendők tartjuk itt, mint egyik legfőbb érdemét az Egyetértésnek, hogy az események ösmertetése körül soha semminemű tekintetek által sem hagyta magát befolyásoltni, hanem mint teljesen független lap, fölötte áll minden pártérdeknek, s csak az igazságot szolgálja. Az országgyűlési tárgyalásokról hozott s az egész sajtóban legnagyobb terjedelmű tudósításainak is mindenkor a párttekineteken felülemelkedő részrehajlatlanság szerezte meg a közelismerést, mely abban nyilvánul, hogy az Egyetértés olvasói között minden pártból találunk híveket. Az Egyetértés gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazlaközönség, az iparos és vállalkozó nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az Egyetértés kereskedelmi s tözsléri tudósításainak bőségével a többi lapok már föl sem veszik a versenyt. A kereskedő, az iparos s a mezőgazda két évtized óta tudja már, hogy az Egyetértésben megtalálja mindazt, a mire szüksége van, s e miatt az Egyetértés a társadalom eme legnépesebb rétegeiben ma már nélkülözhetlenné vált, mint a hazai kereskedelmi, ipar- és mezőgazdasági forgalom magyar nyelvű vezérlapja. Üzleti dolgokban az Egyetértés a legjobban informált lap Magyarországon. A rendszer rovatokon s a felmerülő eseményekről legnagyobb terjedelemben közölt bö tudósításokon kívül végre csak az Egyetértés 3 speciális rovatát említjük meg, melyek országos hírre tettek szert. Ezek: az Irodalom, a Tanügy és a Mezőgazdaság, melyek mindegyike egy-egy szaklapot képes pótolni. Szóval, a ki olvasni valót keres, és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az Egyetértésre. Előfizetési ára egy óra 1 frt 80 kr., 1/4 évre 5 frt, egész évre 20 frt.

„Két élő bard” címmel egy igen érdekes s társadalmi körökben feltűnést keltő regényt írt Tolnay Lajos, a „Képes Családi Lapok” számára. E kitiűnő szépirodalmi lapunk ezen regénnyel fogja dr. Várady Antal-nak a „Hazajáró lelkek” című és dr. Frém József-nek a „Váratlan vendég” című elbeszélésével együtt f. é. áprilisi negyedét megkezdeni. — A három neves írónak nagybecsű művére ezennel felhívjuk az olvasó közönség figyelmét.

Fekete, fehér és színes selyem-
szöveteket meterje 60 krajcártól kezdve 15
szálban — (körülbelül 240 különböző minőség és
alakban — (körülbelül 240 különböző minőség és
2000 különböző szín- és árnyalatban) küld egy ruhára
valót és darabonként porto- és vámmentesen G.
Henneberg cs. és kir. udvari szállító gyári raktára
Zürich. Mintákat posta fordultával küldenek. A
levelekre 10 krajcáros postabélyeget kell ragasztani.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
UDVARDY IGNÁC.

T. cz.

Van szerencsém tek. Uraságot értesí-
teni, hogy helyben egy kitünően berendezett s
a jelenkor igényeinek megfelelő

mosó- és vasaló-intézetet

nyitottam meg, nem kimélvén semminemű fára-
dozást, sem pedig anyagi áldozatot, hogy intéze-
tetemet a legkitünőbb szerkezetű gépekkel ellássam
s így minden igénynek megfelelhessenek.

Ezen intézetben mindentéle fehéreneműek,
mosható szövetek, ugyszintén függönyök és
egyéb fehér díszneműek mosásra elfogadhatók
és kiváló szépen elkészíttetnek.

Egy igen fontos tényezőt képez azon körül-
mény, hogy ezen mosási eljárásnál a tárgyak
legkevésbé sem rongálódnak, mint ez ellenke-
zőleg a közönséges mosásnál történni szokott.

A kiszolgáltatás oly gyorsan eszközöltetik,
hogy bárkinek érdekében leendő mosó-intézetemet
felkeresni, ez pedig annál is inkább remélhető,
minthogy ezen intézmény a n. é. közönség
rendkívüli kényelmére és megelégedésére szol-
gálaland.

Mosóintézetemben a legelső külföldi hason-
lítottakból szerződött szaksemélyek fognak
működni.

Midőn tek. Uraságod b. látogatását, illetőleg
mosó-intézetem igénybevételét kérem, maradtam
kiváló tisztelettel

Marton Lipót.

Üzletem a kath. templom átellenében.

Mosó intézet: Bozót-utca, saját házámban
a kath. templom mögött.

Fontos építőknek!

Graner L. Fia

vaskereskedése és építészeti anyagok raktára
Zala-Egerszegén.

Van szerencsém a n. é. építő közön-
ség becses figyelmét raktáromon levő

Portland és Román cementre,

egyáltalában az építkezéseknél előfor-
duló összes cikkekre, mint portland
cement-lapok és cementárúk, tetőfedél
és elszigetelő lemez, közszen, kátrany
és menyezeti gipsz.

Vastartányok, falkötő- és áttoló-
vasak, fa- és kőszénkályhák, takarek-
tűzhelyek és épületvasatásra felhívni,
melyek mindenkor egyenlő jó minő-
ségben a legolcsóbb árak mellett szállí-
tattatnak.

Zóna villás reggeli!

A „Zöldfa“ vendéglőben egy pohár
Dreher-fele kitünő minőségű

márciusi sör

villás reggeli és kenyér

20 kr.

Minden reggel 9 órakor friss csa-
polt sör.

Kéretik a mélyen tisztelt közönség
ezen új

Zóna villás reggeli

minél gyakoribb igénybe vételére.

Tisztelettel

Vogler Pál,
vendéglős.

Kitünő tenyészmen

áll Zala-Tárnokon **180 centimeter (17 marok) magas** korrekt konstrukcióval
és kitünő aktióval (carossier)

North Star III.

Apja: **North Star III., Furiosó XII.**

(pepiner lovak Mezöhegyesen)

Anyja: **Revolver-Furiosó.**

E carossier tenyészmenével — saját kancáim mellett — néhány darab vidéki kanca
befedetését is elvállalom. — Bővebb felvilágosítást készséggel nyújtok.

Zala-Tárnok.

Stádel János,

földbirtokos, az őgróf Pallaviesiny-féle mindszent algyői
hitbizományi uradalmak volt ménesmestere.

Naponta megjelenik Budapesten

MAGYAR HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

teljesen független programmal.

Szerkeszti:

Horváth Gyula,

orsz. képvis.

Főmunkatárs:

Mikszáth Kálmán,

orsz. képvis.

Helyettes szerkesztő: **FENYŐ SÁNDOR.**

A „MAGYAR HIRLAP“ belső dolgozótársai, külmunkatársai és levelezői az írói kar legkiválóbb tagjaiból állanak.

A „Magyar Hirlap“ előfizetési ára: egész évre 14. frt. negyed évre 3 frt 50 kr.
fél évre 7. — frt. egy hónapra 1 frt 20 kr.

A „Magyar Hirlap“ előfizetőinek lapunkat március 21-től április 1-ig ingyen küldjük.

A „HÉT“ kiadóhivatalával sikerült megállapodásra jutnunk arra nézve, hogy e választékos, kedvelt szép-
irodalmi hetilapot előfizetőinknek olcsóbban adhassuk.

Igy a „MAGYAR HIRLAP“ és a „HÉT“ előfizetési ára együtt: **egész évre csak 20 frt,**
fél évre 10 frt, negyed évre 5 frt.

Mutatvány számokat kívánatra ingyen.

Előfizetések a „Magyar Hirlap“ kiadóhivatalához:

Budapest, IV., Granátos-utca 16. szám alá küldendők.

Mutatványszámok **500,000** példány.

Üzleti értesítés

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására juttatni, hogy Zala-Egerszegen rég óta jó hírből álló

férfi szabó üzlet helyiségemet

folyó évi március hó 1-én
tek. Skublics Imre kir. közjegyző úr házába

helyeztem át; — egyszersmind tudatom, miszerint üzletemben bárki igényeinek és kívánalmainak megfelelő legújabb szöveteket, a legjobb minőségűből és nagy választék szerint képes vagyok kiszolgálni, s a nálam megrendelt munkákat a leggyorsabban, pontosan és jutányos áron a legújabb divat szerint készítem el.

Midőn fentieket a n. é. közönség becses tudomására hozom, pontos és jó kiszolgálást ígérve, kérem szíves pártfogását.
Zala-Egerszeg, 1891. március hó.

Kiváló tisztelettel

Pintér Gergely
férfi-szabó.

Eladás.

Két jókarban levő, 30 métermázsa súlyerővel bíró

hidmérleg

eladó. — Bővebb tudósítás kapható az első sümegei mész- és téglagyár tulajdonosoknál
Sümege.

Üzleti felszerelés

jó állapotban

eladó

Kremsir Józsefnél

Zala-Egerszegen.

1.275

1891. sz.

Hirdetmény.

A zala-egerszegi kir. törvényszék, mint birtokbiróság részéről közzétetik, hogy a Csáktornya—Zala Szent-Iván—Ukki helyi érdekű vasut engedményese, a müncheni „Localbahn Actiengesellschaft“ cég kérvénye folytán az 1891. évi 1275. számú végzéssel

Ollár község határában fekvő és kisajátítás alá eső területekre

az 1881. évi XLII. t.-c. 46. és következő §-aiban szabályozott kártalanítási eljárást folyamatba tette és a helyszínére, az ollári községbíró házához

1891. évi április hó 6-ik napjának délelőtti 9 órájára

tárgyalási határnapot

tűzött ki, mikorra a kisajátítási céget, gróf Festetich Tasziló birtokost, s az ollári községi előjáróságot, nem különben az összes telekkönyvi érdekelteket külön-külön megidézni rendelte; a távollevők vagy ismeretlen tartózkodásuk képviselőire Boschán Gyula zala-egerszegi ügyvédet gondnokul kirendelte és a tárgyalás vezetésére Nagy Géza kir. törvényszéki bírót s mellé tollvezetőül dr. Gombás Aladár törv.-széki jegyzőt kiküldötte.

Felhivatnak ennél fogva az összes érdekeltek, különösen a távollevők vagy ismeretlen tartózkodásuk, hogy a fenti helyen és napon annál is inkább jelenjenek meg, mivel meg nem jelenésük esetén érdekeik a kirendelt gondnok által fognak képviseltetni, s elmaradásuk a kártalanítás feletti érdemleges határozat hozatalát gátolni nem fogja.

Zala-Egerszegen, 1891. évi március hó 10-én.

Dr. Vass
tjegyző.

Horváth Miklós, Z.-Egerszeg.

Keil Alajos-féle

Padlózat-fénymáz

(Glas ur) Bécsből
legkiválóbb mázó-szer palack ára 1.35 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

legjobb és leggyorsabb beeresztő szer kemény padló számára, 1 község ára 60 kr. mindenkor kapható.

Horváth Miklósnál Zala-Egerszegen.

Megrendelések oly helyekről, hol rakár nincs, Keil Alajos gyári rakárába Bécs IV. Resselgasse 5.) intézendők. Ára egy ár kilós csomagnak 6 frt 0. e.

A „Budapesti Hirlap“nak a hazai művelt olvasóközönség vetette meg alapját. A lap eleitől fogva megértette a magyar közönség szellemét, minden pártédek mellőzésével küzdött nemzeti- és fajunkért, ez egyetlen jelszóval: **MAGYARSÁG!** Viszont az ország legkiválóbb intelligenciája is azonosította magát a lappal, fölkarolva azt oly módon, mely páratlan a magyar újságírás történetében. — A hazai sajtóban máig a legfényesebb eredményt a „Budapesti Hirlap“ érte el; legnépszerűbb, legelterjedtebb lapja az országnak.

A „Budapesti Hirlap“ politikai cikkeinek iránya, mint eddig, ugy ezentúl is mindenkor nemzeti és a pártédekektől független. Politikai hírei széleskörű összekötetések alapján a legmegbízhatóbb forrásokból származnak. — Az országgyűlési tudósításokat a gyorsírói jegyzetek alapján szerkesztik. Magyarország politikai és közéleti felől távirati értesülésekkel látnak el rendes levelezők, minőkkel minden városban, sőt nagyobb községben is bír a lap. „Budapesti Hirlap“ távirati tudósításai manap már teljesen egy fokon állanak a világsajtó legjobban szervezett hírszolgálatával. A „Budapesti Hirlap“ tárcá rovata a lapnak egyik erőssége és mindig gondot fordít rá, hogy megmaradjon előkelő

XI.
évfolyam.

Budapesti Hirlap

Szerkesztők és fapulajdonosok: **Csukássy József és Rákosi Jenő.**

színvonalán. A napi rovatokat kitűnő zsurnaliszták szerkesztik s a helyi értesülés ismert legügyesebb tudósítókra van bízva. Rendőrségi és törvényszéki rovatok külön-külön szerkesztői a főváros sötét eseményeit is mindig oly hangon tárgyalják, hogy a „Budapesti Hirlap“ helyet foglalhat minden család asztalán. — A közgazdasági rovatban a magyar gazda, birtokos, iparos, kereskedő megtalálja mindazt, a mi tájékozásra szükséges. A regényesarnokban csak kiváló írók legújabb műveit közli.

Az előfizetési feltételei:

Egész évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr.
egy óra 1 frt 20 kr.

Az előfizetések vidékről legcélszerűbben pontautalvánnyal eszközölhetők következő cím alatt:

A „Budapesti Hirlap“ kiadóhivatalának,
IV. kerület, Kalap-utca 16. szám.